

Expunere de motive
la propunerea legislativă
pentru modificarea Art. 17 și Art. 25 din Legea nr. 205/2004 privind protecția
animalelor (republicată în 30 aprilie 2014), în sensul de a interzice folosirea
animalelor sălbatice în circuri

Animalele sălbatice încă sunt folosite în spectacole de circ, fiind astfel chinuite în numele divertismentului, dar acest lucru se petrece în tot mai puține locuri de pe glob. Lei, tigri, elefanți, urși, girafe, hipopotami, rinoceri, girafe, lei de mare și multe alte animale sunt luate cu forța din mediul lor natural pentru a fi ținute pentru restul vieții în spații strâmte și supuse unor proceduri de control și de dresaj care le afectează grav din punct de vedere fizic și psihic.

Habitatele acestor specii se întind pe zeci sau sute de kilometri pătrați, însă cuștile animalelor de la circ sunt de doar câțiva metri pătrați. Ele nu se pot mișca nici pe departe așa cum ar putea-o face în natură. Suferința lor este evidentă. Sunt ținute în lanțuri, adesea bătute, alimentația de care beneficiază este îndoielnică și conduce la subnutriție, transportul pe distanțe lungi al celor care sunt captive în circuri ambulante reprezintă de stres major pentru ele. Spre exemplu, un leu care, în natură, trăiește într-un habitat de cca 40.000.000 de metri pătrați, de obicei, la circ, stă închis într-o cușcă de cca 12 metri pătrați în care se învâрте ore întregi dorind să scape și se mișcă într-o arenă de doar cca 50 metri pătrați atunci când se fac repetiții sau au loc spectacole. Un tigru ținut în aceleași condiții are nevoie de un spațiu de 1.000.000.000 m pătrați. Elefanții, binecunoscuți pentru viața socială complexă pe care o duc în sălbăticie, sunt la rândul lor traumatizați de viața dusă la circ.

Cei responsabili de rele tratamente față de animale încearcă să scape de controalele autorităților atunci când sunt raportate astfel de abuzuri, pur și simplu mutându-se dintr-un loc în altul. Tot mai multe fotografii și filme cu condițiile precare de viață și cu scenele de violență și cruzime pe care le îndură animalele sălbatice la circuri revoltă opinia publică pretutindeni în lumea civilizată.

Aceste animale sălbatice folosite la circuri încearcă să evadeze și au uneori răbufniri de violență față de oameni. Acțiunile lor trădează o durere și o disperare care răscolesc emoțional pe foarte mulți. Știrile din presă despre astfel de cazuri, soldate atât cu victime umane, cât și cu uciderea animalelor în cauză, au generat reacții pe scară largă. Foarte mulți s-au surprins cu ochii în lacrimi, empatizând cu drama respectivelor animale care au dorit să se elibereze de lanțurile și cuștile în care au fost chinuite pentru foarte mult timp.

De altfel, este un lucru cunoscut acela că și copiii înțeleg adesea că animalele de la circ nu sunt fericite. Așadar, scopul presupus, probabil, inițial al folosirii animalelor la circ, acela de a amuza și, eventual, de a educa publicul, se dovedește astăzi ca fiind unul nu numai de neatins, dar el este umbrit iremediabil atât de imoralitatea profundă a mijloacelor utilizate (chinuirea animalelor sălbatice), cât și de efectele obținute care sunt contrare celor scontate (empatia cu animalele aflate în suferință).

Conștientizarea pe scară largă a faptului că animalele sălbatice de la circ suferă foarte mult și că în spatele unei industrii de divertisment care le utilizează stau prăbușite valori morale importante pentru o societate civilizată, a dus la adoptarea unor legislații de pentru stoparea acestor spectacole în multe țări.

14 țări membre ale Uniunii Europene (*Bulgaria, Grecia, Estonia, Finlanda, Austria, Anglia, Danemarca, Belgia, Malta, Polonia, Suedia, Ungaria, Olanda, Cehia*) și 31 dintre Statelor Unite ale Americii, dar și alte țări de pe alte continente (*Brazilia, Canada, Israel, India, Singapore, Costa Rica*) au adoptat până acum astfel de legi aplicate parțial sau integral pe teritoriile lor (unele țări au astfel de reglementări în unele orașe, Croația spre exemplu) cu privire la unele sau la toate animalele sălbatice.

Numeroase organizații neguvernamentale, experți și voci publice se pronunță pentru renunțarea la folosirea animalelor sălbatice în circuri. Vă ofer mai jos o serie de declarații făcute pe această temă dintr-un material mai amplu realizat de Fundația Vier Pfoten pentru protecția animalelor:

“Mulți dresori au admis că bat animalele în timpul dresajului. În multe cazuri abuzul este groaznic. Răul produs astfel animalelor la nivel psihologic este un handicap cu care rămân toată viața și care pune în pericol atât viața lor cât și pe cea a celor care lucrează cu ele. Având în vedere mijloacele moderne de divertisment incluzând proiecții și simulări 3D computerizate, nu există nici o justificare pentru ca animalele sălbatice să sufere în continuare doar pentru amuzamentul oamenilor.” - **Dr. Jane Goodall, cercetător al vieții cimpanzeilor, fondator al Institutului Jane Goodall și ambasador al păcii la Națiunile Unite**

“Ținerea animalelor sălbatice în circuri este o formă modernă de sclavie. Animalele sunt obligate să facă diverse trucuri pe care le-au învățat; trucuri care sunt cu totul anormale și neconforme naturii lor. Este imposibil pentru circuri să poată oferi animalelor condițiile de viață corespunzătoare celor din libertate. De aceea, o legislație parțială nu poate fi o alternativă. Este absolut necesară interzicerea generală a folosirii animalelor sălbatice în circuri” - **Elke de Vries-Becker, fost dresor de tigri**

“Elefanții din circuri sunt cumpărați și vânduți, sunt separați de semenii lor, sunt legați în lanțuri și mutați dintr-un vagon în altul. Sunt forțați să facă lucruri pe care nu le-ar face niciodată în natură. Pe scurt, sunt tratați ca niște obiecte de amuzament pentru oameni. Viața lor în circuri nu are nimic din modul lor natural de viață” - **Cynthia Moss și alți experți implicați în „Proiectul de Cercetare a Elefanților din Ambosel”**

„A pune un elefant să stea într-o mână sau așezat este o cruzime de necrezut. Din această cauză, adesea animalele sunt înlocuite pentru că astfel li se distrug articulațiile.” - **Karl Kock, fost îngrijitor de elefanți într-o grădina zoologică din Germania**

“Suferința animalelor sălbatice din circuri este inimaginabilă. Mulți dresori lovesc cu brutalitate animalele sălbatice și chiar recunosc acest fapt. Consecințele psihologice sunt handicapuri definitive pentru animalele folosite la circ și pun în pericol viețile dresorilor și îngrijitorilor. Suntem în secolul XXI. Avem la dispoziție mijloace

sofisticate de divertisment, incluzând simulări 3D computerizate. Nu mai există nici o justificare pentru ca animalele sălbatice să sufere în continuare doar pentru amuzamentul oamenilor.” - **Veronica Tulpan, coordonator programe naționale, Vier Pfoten România.**

“Animalele sălbatice trebuie să traiască libere, chiar și cele născute în captivitate având nevoi similare cu cele ale semenilor lor din sălbăticie. Nu vor putea fi niciodată domesticate și nu se adaptează la viața în captivitate. Suprafața vitală a unui leu ajunge până la 400 km² iar leii de mare înoată până la adâncimi de 250 m. În circuri li se asigură condiții minime pentru supraviețuire. Nici o companie de circ nu poate oferi acestor animale condiții pentru o viață normală, în concordanță cu nevoile lor native.” - **Thomas Pietsch, specialist în animale sălbatice al fundației Vier Pfoten**

“Din cauza particularităților anatomice și a nevoii de spații mari, aceste specii de animale nu pot călători în astfel de condiții. Folosirea girafelor în circuri trebuie să fie interzisă” - **H.Gsandtner (Responsabil cu protecția animalelor în Parlamentul de la Viena), Dr. H Pechlaner (fost Director la Grădina Zoologică Viena), Dr. H. Schwammer (Director Adjunct la Grădina Zoologică Viena)**

“Un circ este un loc pentru râsete și vise. Dar animalele salbatice nu își au locul aici! O alternativă grăitoare în acest sens sunt circurile care se bucură de un succes răsunător cu un program din care lipsesc reprezentațiile cu animale: circul german “Flic Flac” sau circul canadian “Cirque du Soleil”. Pentru animalele sălbatice viața de circ nu este o bucurie. În sălbăticie nici un tigru nu ar trece printr-un cerc în flăcări, nici un elefant nu ar sta în mâini. Aceste scamatorii sunt întotdeauna rezultatul unor metode îndoielnice de dresaj și nicidecum o bucurie, o relaxare sau evadare din viața sedentară pe care animalele o au la circ, așa cum mulți cred în mod eronat.” - **Vier Pfoten România**

Remus Cernea
Deputat independent

